

ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลรัษฎา
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มณฑาทิพย์ วุฒิ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2553

ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลรัษฎา
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มณฑาทิพย์ วุฒิ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

SOCIAL WELFARE'S MANAGEMENT STRATEGIES FOR ELDERS IN ARANYIK
SUBDISTRICT MUNICIPALITY AT NAKHON LUANG DISTRICT IN
PHRANAKHON SI AYUTTHAYA

MONTHATHIP WOOTTHI

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Arts Program in Development Strategies
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

October 2010

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาล
	ตำบลอรุณภูมิ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย	มณฑาทิพย์ วุฒิ
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เกษม บำรุงเวช

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีณา จิตต์จรัส)

.....กรรมการ
(ดร.เกษม บำรุงเวช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บุปผา แสงผล)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

.....อธิการบดี
(ดร.นุรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

ตุลาคม พ.ศ. 2553

มณฑาทิพย์ วุฒิ. (2553). ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบล
อรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม.
(ยุทธศาสตร์การพัฒนา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.เกษม บำรุงเวช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลอรัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 2) จัดทำและนำเสนอยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลอรัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้สูงอายุในตำบลท่าช้าง ตำบลพระนอน และตำบลสามไถ จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ และด้านที่อยู่อาศัย

2. แนวทางการพัฒนาสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ได้จัดทำและนำเสนอยุทธศาสตร์ทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ 12 โครงการ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การให้บริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มี 3 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ มี 3 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการนันทนาการผู้สูงอายุ มี 3 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงและปลอดภัยในที่อยู่อาศัย มี 1 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มี 2 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการกองทุนผู้สูงอายุ มี 1 โครงการ

Monthathip Wootthi. (2010). **Social Welfare's Management Strategies for Elders in Aranyik Subdistrict Municipality at Nakhon Luang District in Phranakhon Si Ayutthaya.** An Independent Study, Master of Education (Strategies for Development). Phranakhon Si Ayutthaya: Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisor: Dr. Kasem Bamrungwech.

ABSTRACT

The purposes of this research were to study; 1) The requirement levels for social welfare of the elders in Aranyik Subdistrict Municipality in Phranakhon Si Ayutthaya and, 2) To propose the development guidelines for the elders' social welfare, and to arrange strategic plans for the elders' social welfare. The samples were 100 elders at Thachang, Phranorn and Samtai subdistricts. The instrument used in collecting the data was a questionnaire. The statistical analysis was performed employing frequency, percentage, means and standard deviation.

The findings are indicated as follows:

1. High levels of the elders' requirement on social welfare were revealed as a whole naming respectively from high to low levels: solution of problems on poverty and inferiority, safety in life and property, sanitation, education, recreation, and dwelling places.
2. Regarding the development guidelines on the elders' social welfare, six strategies with 12 activities were proposed as the following: 1) three activities/projects on providing services for health wholly and efficiently, 2) three activities/projects on building knowledge-based society and development on the elders' local wisdom, 3) three activities/projects, on providing welfare and recreation, 4) one activity/project on stability and safety, 5) two activities/project on safety in life and property, and 6) one activity/project on the elders' welfare fund.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
ยิ่งในการให้คำแนะนำจากท่าน ดร.เกษม บำรุงเวช อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาเสียสละเวลา
อันมีค่าให้คำปรึกษาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไข
ข้อบกพร่องของงานค้นคว้าอิสระให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ รวมทั้งสนับสนุนให้กำลังใจ
ผู้ศึกษาตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณะกรรมการผู้คุมสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ดร.เกษม บำรุงเวช
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส รองศาสตราจารย์บุปผา แสงวงผล และคณาจารย์
ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า
อิสระในครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณสูงสุด
ในชีวิตที่ให้การเลี้ยงดู ให้การศึกษา ให้ความรักความเมตตาและกำลังใจอันยิ่งใหญ่
จนกระทั่งประสบผลสำเร็จในครั้งนี้

มณฑาทิพย์ วุฒิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ.....	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ.....	22
แนวคิดการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ.....	35
บริบทของเทศบาลตำบลรัษฎา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การนำเสนอผลการวิจัย.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
ตอนที่ 2 ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ.....	64
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	70
ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ตอนที่ 5 ยุทธศาสตร์การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	94
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	96
ภาคผนวก จ ค่าวิเคราะห์ IOC ความตรงของเนื้อหา และหลักวิชาการของยุทธศาสตร์ การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม.....	108
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	110

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ.....	60
2	แสดงลำดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาล ตำบลลอร์ญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม	64
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านสุขภาพอนามัย	65
4	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านการศึกษา	66
5	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านนันทนาการ	67
6	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านที่อยู่อาศัย	68
7	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	69
8	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลลอร์ญญิก ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส	70
9	แสดงระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้านต่าง ๆ 6 ด้าน	71
10	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านสุขภาพอนามัย.....	73
11	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านการศึกษา.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านนันทนาการ	74
13	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านที่อยู่อาศัย.....	75
14	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	75
15	แสดงพันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ กิจกรรม (งาน) โครงการ ผู้รับผิดชอบ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6